

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Гордієнко М. Г. Політична освіта як чинник національно-демократичних перетворень	312
Тьорло В. О., Мірошниченко В. В. Удосконалення екологічної підготовки фахівців економічних спеціальностей у недержавних навчальних закладах України	315
Близнюк А. С. Застосування в освітніх програмах маркетингових інструментів рекреаційної сфери	318
Парандій В. О. Формування патріотизму в процесі вивчення Історії України у закладі вищої освіти	319
Колпаков В. М. Человек в системе модернизации	321
Дорошенко Л. С., Грабовська М. Д. Використання інформаційних технологій у документальному забезпеченні навчального закладу	324
Кабанцева А. В. Європейські виклики інноваційної освіти в Україні	326
Ткачук А. І., Мкртчян Р. С. Українська історична освіта в контексті євроінтеграційних процесів	330
Ксенжук Н. І. Мережеве навчання та компетентнісний підхід в національній системі вищої освіти	333
Чорна К. П. Особливості державного управління на українських теренах після жовтневого перевороту та напередодні завершення Першої світової війни	335
Коцюк В. Д., Коцюк Н. В. Особливості використання рекреаційного потенціалу урбанізованих територій	338
Юсеф Н. Перспективы развития экономического сотрудничества между Украиной и арабскими странами	341
Федоров О. В. Недержавна вища школа країн центральної і східної Європи як соціокультурне новоутворення	344
Ахеян А. М., Шульжик Ю. О. Проблеми розвитку недержавних вищих навчальних закладів в Україні	347
Пугач В. Г. Вища освіта в контексті викликів “плинної сучасності”: З. Бауман про кризу сучасного університету	352
Погорєлова І. С. Інноваційні технології у підготовці висококваліфікованих фахівців: проектне навчання	354

УКРАЇНЬСКА ІСТОРИЧНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Зовнішня політика будь-якої держави має бути багатовекторною. Для України, з початку формування основ її зовнішньої політики, особливе значення отримав європейський напрям. Він відображає життєво важливі інтереси України, є наслідком попередньої історії українського народу, його ментальності, демократичних традицій. Європейський вибір зумовлений усвідомленням інтеграції як фактора сприяння державній незалежності, безпеці, політичній стабільності, економічному розвитку, інтелектуальному процесу, це рух до стандартів реальної, діючої демократії [6], усвідомлена модель суспільного розвитку, вибір способу життя людини, шлях до розширення її можливостей [4].

Важливим кроком у процесі євроінтеграції є вступ України до Болонської співдружності. Це засіб інтеграції та демократизації освіти, входження в освітній та науковий простір Європи та світу. На сьогодні першочерговим завданням української освіти є адаптація до єдиних європейських освітнянських критеріїв і стандартів. Освітні трансформації — це передусім нова філософія освітньої діяльності, нові принципи організації навчального процесу, нові технології опанування знань [4].

Зважаючи на такі складні завдання, постає питання реалізації не лише гасел, а й поширення цінностей і стандартів. Нажаль, і про це зазначають деякі фахівці, в Україні існує проблема дискримінаційних обмежень щодо приватних вузів. В Україні існує розгалужена система державної вищої освіти, яка лишилася з минулого і кількісно незрівнянно перевершує приватну. При цьому така особливість не є характерною для більшості країн, недержавні вузи є досить поширені. Досить назвати відому британську групу “Рассел” з 24 кращих університетів Великобританії і американську “Лігу Плюща”, в яку входять кращі університети Північного Сходу США, список можна продовжувати далі.

Все це недержавні вузи, і саме вони є лідерами в підготовці незмінно затребуваних кваліфікованих кадрів в різних сферах і в наукових досягненнях (останнє чітко видно за кількістю нобелівських лауреатів). Саме з числа їх випускників формується наукова, культурна та управлінська еліта розвинених країн, що підтверджує високу якість отриманої освіти. Диплом цих вузів гарантує успішну кар’єру в будь-якій обраній сфері діяльності [7].

У цьому контексті актуальною є проблема диверсифікації методів навчання в системі освіти України. У сучасній практиці поширений метод, який фахівці характеризують, як ілюстративно-відтворюючий або репродуктивний метод викладу навчального матеріалу. Проте, наукові експерименти вказують на низьку його ефективність, демонструють низький відсоток залишкових знань у студентів. Тому існує необхідність використання творчого (креативного) методу, широко поширеного в Європі. Отже, в цілому перед вузівською освітою постає складне завдання,

використати досвід європейських колег й поєднати креативний та репродуктивний методи, знайти спільну базу, яка б адаптувала методику викладання до західних стандартів [1].

Болонський процес має багато досягнень, проте поряд існують й недоліки. Один з них, це формалізація форм контролю — тестування, що нівелює особистість, творчу природу мислення. Проблемою є й масовість набору в студенти, зникає стимул якісно навчатись, відбувається “розмивання” творчих основ особистості. Відзначають й втрату фундаментальних знань в галузі математики, фізики, хімії, зменшення світоглядного та наукового потенціалу студентів. У цілому західна освіта спрямована на те, щоб студент отримав комплекс позитивних якостей в галузі спеціалізації, і як кожен продукт виробництва мав попит на ринку праці. В Європі освіта використовувалась для згладжування соціальних конфліктів, протиріч, тому найголовнішим було забезпечення рівних умов, в той час в Україні пріоритетним було питання якості. Тому, в процесі реформування слід врахувати, що західна система освіти не орієнтована на створення творчих особистостей [1]. Натомість важливо зберегти й використати позитивні риси характерні національній системі вищої освіти.

Розглядаючи процес входження України у Болонську співдружність, окрему увагу слід надати такому актуальному й важливому завданню, як формування історичної свідомості. На сьогодні існують недоліки сучасної практики історичної освіти в Україні. Потрібна організаційна робота, спрямована на узагальнення й врахування спадщини тисячолітньої культурної традиції українського народу, необхідними є дослідження, зорієнтовані на поглиблення теоретичних підвалин історичної науки [3].

У розрізі даної проблеми не можна оминати й той факт, що історична освіта, в умовах Болонського процесу має бути зорієнтована на загальносвітові стандарти, вона не може зводитися до вивчення національної історії, нехтувати знанням світового історичного процесу. Тому невиправданим є виключення з навчальних планів університетів всесвітньої історії або історії сучасного світу, адже вони сприяють засвоєнню студентством динаміки глобальних світових процесів. Такі курси мають бути органічним компонентом загальної історичної освіченості [3]. Підкреслимо, що національна освіта в Україні — це українська освіта, невіддільна від української та зарубіжної історичної науки, від національної ідеї, від історичного покликання українців. Це — українське бачення не тільки своєї, але й світової історії, історії зарубіжних країн. Національна освіта своїм змістом не ізолює знання про етнічних українців від знань про неукраїнські етнічні групи [2].

За час свого існування український народ став органічною складовою європейської спільноти, котра, попри всю складність політичних та економічних взаємин, поділяла з ними культурну та суспільну спадщину. Тому прагнення незалежної України уникнути однобічної орієнтації у політичному, економічному і культурному розвитку, відновити штучно перерваний зв'язок із європейськими країнами — цілком природне явище. Отже, виклад історії України мусить здійснюватись у контексті загальноєвропейського процесу. У подальшому історія України як органічна частина європейської історії може розглядатися складовою частиною всесвітньої історії. Таким чином, національна, європейська та всесвітня історія взаємно доповнюються, є цілісною картиною значущих для українців історичних процесів [3].

При цьому слід ураховувати, що у загальноєвропейській практиці немає імперативних, наказових вказівок, як навчати історії в тій чи іншій країні, а лише загальні узгоджені рекомендації (наприклад, упроваджувати інтерактивні технології, багаторакурсність, формувати національну свідомість, загальноєвропейську полікультурність тощо). На підставі цих та інших узгоджених засад кожна держава обирає

власну модель історичної освіти, керуючись набутками як національної історичної школи, так і загальноєвропейськими тенденціями [5].

Тому до розвитку парадигми історичної освіти в Україні має бути залучене фахове середовище істориків та педагогів: академічні інститути, кафедри університетів, освітянські неурядові громадянські організації тощо [5]. Саме вони зможуть віднайти найоптимальнішу концепцію організації історичної освіти, змісту історичних дисциплін, поєднати національну складову та європейський контекст.

Отже, входження України у загальноєвропейський простір, в умовах поширення принципів та підходів висунутих Болонською співдружністю, має бути не лише адаптацією української освіти та зокрема української історичної освіти, а пошуком оптимальних шляхів університетської освіти з врахуванням європейського досвіду та національних здобутків й особливостей. Лише при дотриманні таких умов можливо досягнути найголовнішої мети — утворити високоефективну університетську освіту, яка спрямована на підготовку якісних конкурентних спеціалістів здатних до творчого підходу.

Джерела

1. Галазюк О. Д. Проблема диверсифікації методів навчання в контексті участі України в Болонському процесі [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://iai.donetsk.ua/_u/iai/dtp/CONF/3_2004/articles/stat22.html
2. Калакура Ярослав Безперервність та наступність національної історичної освіти: українознавчий зміст // Українознавство. Електронне наукове фахове видання [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ualogos.kiev.ua/fulltext.html?id=611>
3. Кравченко П. А. Інтеграція ментальності та історизму в практиці історичної освіти [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://sofy.kiev.ua/pf2/kravch2.htm>
4. Лога Т. Законодавство України про освіту в контексті євроінтеграції // Освіта.ua 24.01.2006 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://osvita.ua/school/theory/1042>
5. Полянський Павло Яким має бути зміст сучасної історичної освіти в Україні: проблеми взаємодії академічної й дидактичної історії [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://centromonitor.com.ua/?p=79>
6. Україна і Європейський Союз [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.3w.mk.ua/Site3W/00000126.htm>
7. Вища школа України: час серйозних рішень [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reform/55114/>